

הוסן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

שבועות דף כ"ג ע"ב

הנשבע שלא ישתה באופנים דלהלן ושתה יין ושמן ודבש כמה חייב?

לא סירהב בו חבירו	היה חבירו מסרהב בו לשתות יין ושמן ודבש – ונשבע	
חייב אחד	חייב אחד	אמר שבועה שלא אשתה בסתם
חייב אחד	חייב על כל אחד ואחד	אמר שבועה שלא אשתה יין שמן ודבש

לרב אחא ורבינא, בשבועות דלהלן האם חייב על הכלל ועל הפרט, או רק על הפרט?

בשבועת ביטוי	בשבועת הפקדון	
חייב רק על הפרט (שלוש) ²	חייב על הכלל ועל הפרט (ארבע) ¹	לחד אמר
חייב רק על הפרט (שלוש)	חייב רק על הפרט (שלוש) ³	ולחד אמר

הנשבע שלא יאכל נבילות וטריפות ואכל, האם חייב גם משום שבועתו?

בנשבע על חצי שיעור	בנשבע סתם	
חייב	חייב	בכולל דברים המותרים ⁴
חייב	לר' עקיבא: חייב לרבנן: פטור ⁵	באינו כולל דברים המותרים

¹ פירוש, טענו תן לי חיטין ושעורין וכוסמין שיש לי בידך, והלה אומר: שבועה שאין לך בידי חיטין ושעורין וכוסמין, ושבועתו לשקר – חייב ארבע, אחת על הכלל שנשבע שאין לך בידי, ועוד שלוש על מה שפירט חיטין ושעורין וכוסמין.

² דאם נחייבו גם על הכלל, הרי הוא כבר מושבע ועומד ולא חידש בפרטים כלום וא"א לחייבו עליהם, אלא ע"כ שכל חיובו הוא רק על הפרט. ודוקא בשבועת הפקדון שחייב ממון בכל רגע ורגע אז בכל שבועה הוא כפירה חדשה – ושייך לחייב גם על הכלל וגם על הפרט משא"כ בשבועת ביטוי וכנ"ל.

³ ס"ל שאין כאן כלל בפני עצמו ופרטים, אלא שנשבע בכלל על הפרטים, ולכך חייב רק שלוש.

⁴ כן העמיד ר' יוחנן למשנתנו שזה האופן שחייב. אולם ריש לקיש ס"ל שמצד איסור כולל לא היה חל מתי שנעשה האיסור ע"י אדם ולא בא מאליו, וכדלקמן.

⁵ כן העמיד ריש לקיש למשנתו, כר' עקיבא – אפי' בסתם – דשבועה חלה לשיטתו על פחות מכשיעור ואילו איסור נבילה אינו אלא בכזית, ולרבנן שסתם שבועה היא רק על כזית מיירי לר"ל במפרש חצי שיעור.